

Jonas 1965 - Jonas 1971

Leta 1965 je župan Kristan naprosil libuško godbo, da bi pozdravila kandidata Jonasa. Odklonili so. Tudi nemški pevci pri sprejemu niso hoteli sodelovati. Iz zadrege so rešili situacijo slovenski pevci, ki so mu zapeli eno nemško in eno slovensko pesem. Govoril je na prostem pred apoteko zelo pametno in zmerno. Hvalil je strpnost Švicarjev, kjer so štirje jeziki enakopravni. Tukaj naj si vzame Avstrija vzgled. Pri volitvah nato je dobil v Pliberku 1088 glasov, 10 manj kot njegov tekmelec dr. Gorbach.

Leta 1971 slovenskih pevcev župan ni več potreboval. Krepko je nabijala lani z 12 tisoč šilingov subvencionirana libuška godba. Tudi o Slovencih in o enakopravnosti jezikov ni bilo treba spregovoriti besede. Poudarjal je župan le, da ga pozdravlja v obmejnem mestu, nakar se je kandidat razgovoril o mejah in dejal, da sočuti, kako je razlika težka, če ne mejiš na bogate dežele kot je Švica s frankom ali Nemčija z marko, ampak države z dinarjem, forintom in češko krono. Taki kraji potrebujejo zmožnih podjetij, ki bi obmejnem prebivalcem dajala stalen zaslužek v domačem kraju. Hočemo tudi semkaj nekaj podobnega kot v Deutschlandsbergu na Štajerskem (baje Siemensovo podjetje), a to stane ogromne denarje in ni mogoče vsepovsod naenkrat. Prosil je za zaupanje dne 25. aprila, ki pa naj bi bilo večje kot pred šestimi leti, saj si je zaslužil nekoliko nagrade, ko je tako vestno izpolnjeval svoje dolžnosti in obljube.

Za njim je govoril deželni glavar in dejal, da je Jonas šel tudi v Jugoslavijo in ustvaril pogoje za mirno sožitje na Koroškem. Vsi naj bomo složni in pozabimo preteklost, ki je prinesla naši deželi toliko gorja. Kdor hoče, da bo v bodočnosti mirno in srečno živel, naj voli Jonasa za državnega predsednika.

Pred prihodom je nekdo vprašal dež. poslanca Lubasa, če bodo omenili tudi Slovence, pa je Lubas dejal, da ne. Ne on, ne Jonas tega ne nameravata. Zakaj naj bi to stvar obešali spet na veliki zvon, je menil, da bi ne bilo koristno.

Mislili so si: Slovenci itak rajši Jonasa volijo kot kandidate ÖVP, bati pa se je zamere pri nemških nacionalistih, saj ti bodo o volitvi odločili. Ja ne rdeče rute biku kazati!

Časa za razgovor ni bilo. S koroško himno je župan zbor zaključil.

Zbora se je udeležilo podeželsko slovensko ljudstvo, ki odda glasove, ne da bi kaj zanje dobilo. Odsotni so ostali pliberški Nemci, ki so drugače na občini vedno v prednosti. opazovalec

WALDHEIMOVA KNJIGA:

Balkanske slabosti

O Waldheimovi knjigi je naš list že na kratko poročal v štev. 14, str. 2. O njegovi knjigi prinašamo danes obširnejše poročilo.

Bližajo se predsedniške volitve. Oba kandidata se skušata čim bolj prikupiti zaupanju volivcev. Hočeta si pridobiti slavo. Kandidat ÖVP, brezstrankarski Kurt Waldheim, je celo izdal posebno knjigo. Toda ta knjižna novost vsebuje precej pomanjkljivosti in stvarnih napak. Neodvisni mesečnik „Profil“ objavlja v aprilski številki, str. 66, naslednjo oceno Waldheimove knjige; oceno prinašamo v prevodu:

Hitri bralci knjige strankarsko neodvisnega kandidata ÖVP Kurta Waldheima, ki se je pojavila točno za začetek volivnega boja v izložbah („Der österreichische Weg“, založba Molden), so odkrili pri bivšem zunanjem ministru in na dopust poslanem zastopniku pri OZN precejšnje balkanske slabosti, čeprav se je avtor ukvarjal tri leta s

Resolucija 24. kongresa sovjetske partije v Moskvi

V petek se je končal v Moskvi 24. kongres sovjetske komunistične partije. Ob tej priložnosti je agencija TASS objavila resolucijo, katera v glavnem obnavlja osnovne točke, ki jih je poudaril tajnik partije Brežnjev v svojem uvodnem poročilu (glej Naš tednik, št. 14).

Dokument izraža polno podporo politični liniji in praktičnemu delu centralnega komiteja, kot tudi zaključkom in predlogom Brežnjeva.

Presenečenje 24. kongresa sovjetske partije je bilo zvišanje članov politbiroja od 11 na 15. Novi politbiro sestavljajo: vodja partije Brežnjev (64 let), državni predsednik Podgorni (68 let), ministrski predsednik Ko-

Izraelski predlogi za odprtje Sueškega prekopa

Te dni se je sestala, pod predsedstvom gospe Golde Meir, izraelska vlada, ki je razpravljala o posledicah, ki bi jih lahko imelo ponovno odprtje Sueškega prekopa. Na tem sestanku političnih in vojaških svetovalcev so sklenili, da bi bil Izrael pripravljen nekoliko popustiti v zvezi z odprtjem prekopa.

Izrael naj bi bil po vesteh iz Jeruzalema pripravljen umakniti svoje čete trinajst kilometrov v notranjost Sinajskega polotoka, kot pogoj za to pa bi postavil zmanjšanje egiptovske vojaške moči na področju Sueškega prekopa. Izrael bi ne pristal na zahtevo Kaira, da bi smeli egiptovski vojaki zavzeti določene položaje na vzhodnem bregu, pač pa bi dovolil, da bi egiptovski teh-

sign (67), ideolog Suslov (68), tajnika centralnega komiteja Krilenko (64) in Pelše (72), namestnika ministrskega predsednika Mazurov (57) in Poljanski (63), ukrajinski vodja partije Šešest (63), premier ruske federacije Voronov (70) in sindikalni predsednik Šeljepin (52).

K rednim članom politbiroja so bili imenovani dosedanji kandidati Grišin (56), vodja partije Moskve, kozaški vodja partije Kunajev (59), ukrajinski ministrski predsednik Ščerbitski (53) in tajnik centralnega komiteja Kulakov (53). Ti štirje veljajo kot simpatizerji Brežnjeva, tako da bo imel le-ta v spornih vprašanih lažje stališče kot doslej.

niki prešli kanal za opravljanje dela za izpraznitev Sueškega prekopa. Vlada v Tel Avivu naj bi tudi vztrajala pri zahtevi, da bi do sporazuma o odprtju prekopa prišlo neposredno med Izraelom in Egiptom, ki bi morala proglasiti konec vojnega stanja za nedoločen čas.

Vprašanju Sueškega prekopa je posvečeno tudi pismo, ki ga je Nixon poslal egiptovskemu predsedniku El Sadatu in v katerem je rečeno, da bodo Združene države Amerike dale svojo podporo pri iskanju sporazuma v tej zvezi. Nixon tudi zagotavlja, da Izrael resno proučuje predloge o odprtju prekopa.

Vlada na Irskem hoče pomiritev

Že v prejšnji številki našega lista smo poročali, da je novi irski predsednik Brian Faulkner dejal, da ne bo na Severnem Irskem, dokler bo on predsednik, nikoli dovolil, da bi delali razliko med katoličani in protestanti.

Ta izjava novega predsednika je toliko bolj značilna, ker je moral prejšnji predsednik William James Chichester Clark odstopiti prav na zahtevo desničarjev, ki so ga obtožili, da je bil preveč popustljiv nasproti katoličanom in tajni irski armadi (IRA — Irish Republican Army).

Vodja desnega krila unionistov William Craig, ki je povzročil spremembo pri vodstvu vlade in je zahteval, da sprejme predsedniško mesto Faulkner, je izjavil, da se s politiko, kakor jo je označil Faulkner, ne

strinja. Ko se je Craig vrnil z zborovanja domov v predmestje, je našel doma neeksplozirano bombo.

Poljska vlada bo upoštevala mnenje kardinala Višinskega

Iz Varšave poročajo, da je kardinal Višinski izjavil, da je prejel od novih poljskih oblasti zagotovilo, da bodo upoštevale gledišče Cerkve glede družinske politike. To je izjavil kardinal v svoji nedeljski pridigi v Varšavi. Omenil je tudi, da so poljski škofje junija lani naslovili na vlado spomenico o škodi, ki jo trpi poljski narod zaradi splava in omejevanja rojstev. Oblasti so mu zagotovile, da so že potegnile nekatere ključke iz spomenice poljskih škofov.

● Iz kroga Hitlerjevih „zaveznikov“ manjkajo Ogrska, Romunija in Bolgarija (Ogrska in Romunija sta pristopili novembra 1940 k paktu med tremi silami [Nemčijo, Italija in Japonsko, op. p.], Bolgarija marca 1941).

● Slovaška, med drugo svetovno vojno samostojna država, mora pretrpeti zgodovinsko krivico, da se pojavlja kot država, ki je zasedena od Nemcev, a ne z njimi povezana.

V poglavjih „Avstrija in sosednje dežele“ oz. „Politika v Podonavju“ ne omenja ne Jugoslavije ne člana 7 Državne pogodbe, ki obsega 5 odstavkov in govori o „pravica slovenske in hrvaške manjšine“. Iz Waldheimove knjige navadni Avstrijci tudi ne bodo zvedeli nikoli, zakaj je bilo razmerje Dunaj—Beograd občasno napeto in je še danes nekoliko obremenjeno. To seveda komajda škoduje, ker tudi razmerja kot takega ni.

Bridek spomin na vigred 1942

Vsako leto se spet spominjamo sredi tega meseca na usodepolni 14. in 15. april 1942, ko je moralo toliko zavednih in vernih slovenskih družin zapustiti svoje domove in domovino in narediti prostor pripadnikom nemško-nacionalno-socialistične države. Eno uro časa so dali, Maier Kalbitsch in njegovi pomagači, družinam z otroki, starih komaj nekaj dni, starčkom in staram preko osemdeset let, da so se pripravili na pot neznanu kam in tudi ne vedo, kako dolgo bo trajala. In vsakemu je bilo prepuščeno, kaj si poleg družine še lahko naloži na svoje rame. Moral pa je v pregnanstvo tudi družinski oče in tudi sin, ki je moral, kot tedanji nemški državljani, s puško braniti svojo domovino.

Taborišče v Ebentaler StraÙe v Celovcu, vožnja v temni noči preko Beljaka proti severu, prehod preko nekdanje avstrijsko-nemške meje in taborišča na Hesselbergu, Schwarzenbergu, v Frauenaurach, Renitz, Hagenbüchach in Eichstättu, nam bodo ostala za vedno v grenkem spominu. Tedanja nacionalno-socialistična Nemčija in njeni pomagači so nam odvzeli vse: dom in premoženje, pravico svobodnega odločanja, celo vsako pravico nad lastnimi otroki in njenim šolanjem ali učenjem so nam odvzeli. Le ljubezen do naše materine besede in hrepenenje po naših domovih, nam niso mogli vzeti. Pač pa nam je ostala dolžnost žrtvovati sebe ali svoje otroke tej kruti nemški domovini.

Pa je Hitler s svojo močjo in pomagači propadel. In skoraj vsi smo se spet srečno vrnili, čeprav nas od zaveznikov osvobodjena domovina ni bila preveč vesela. Oblasti na Koroškem še niso imele časa misliti na več sto družin slovenskih sodeželanov in jim pripraviti vrnitev na svoje domove. Pa smo se kljub vsemu srčno in veseli spet oprileli dela. Radi bi pa videli, da bi vse to tudi naši nemški sodeželani in tudi oblasti upoštevale.

Krvavi teror hrvaških emigrantov na Švedskem

Dva mlada ustaška emigranta, 20-letni Baričič in 22-letni Brajkovič, sta 7. aprila v jugoslovanskem veleposalništvu v Stockholmu z revolverskimi streli težko ranila jugoslovanskega veleposlanika Vladimira Roloviča in njegovo tajnico Miro Štempiharjevo. Svetnik Vukadinovič se je lažje ranil pri skoku, ko je šel klicat na pomoč.

Terorista sta se brez odpore vdala policiji, ki je razmeroma hitro prišla na kraj atentata. Težko ranjenega Roloviča in Štempiharjevo so takoj prepeljali v karolinsko bolnico, kjer sta bila operirana. Rolovič je, ne da bi se ponovno zavedel, medtem že umrl.

To je v kratkem času že drugi atentat na jugoslovanske diplomate na Švedskem; februarja so hrvaški emigranti napadli jugoslovanski konzulat v Göteborgu in 24 ur držali v šahu osebje konzulata, predno so se vdali.

● V Vzhodnem Pakistanu slabi odpor osvobodilnega gibanja za samostojno bengalsko državo. Vladne čete so izvojevale spet nekaj novih uspehov proti „Zvezi Awami“. Opazovalci sodijo, da se slabo oborožena bengalska vojska ne bo mogla več dolgo opirati proti boljši oborožitvi in izvežbanosti vladnih sil, katerih cilj je dobiti pod nadzorstvo važne vodne poti.

Spominska oddaja dr. Franceta Cigana v ljubljanskem radiu

V sredo, 31. marca 1971, je ljubljanski radio posvetil ob 17.25 oddajo iz cikla „Slovenska zemlja v pesmi in besedi“ spominu dr. Franceta Cigana, velikega zbiralca in raziskovalca ljudske pesmi.

Oddajo je pripravila dr. Zmaga Kumer, s sodelovanjem Julijana Strajnarja, napovedovalca Marijana Kralja in tonskega tehnika Viktorja Žnidaršiča.

Večji del posnetkov ljudskih pesmi, ki smo jih slišali kot dopolnilo k tekstu, je rajni še sam napravil.

Prinašamo tekst.

„Bil je med nami mož, kot zrno klen in zdrav. Trd in neomajen, kadar je šlo za slovenstvo, mehak in dober do sočloveka. Skromen in zadržan kadar je bil deležen pohvale. Neizprosni in bojevit, če je bilo treba braniti koroško pesem. Goreč od navdušenja, kadar je lahko prisluhnil ubranemu petju in presrečen, če je mogel zapisati lepo melodijo.

Še nam zveni v ušesih njegov zvonki glas in prisrčen smeh. In zdaj ga ni več: dr. Franceta Cigana, profesorja na celovski Slovenski gimnaziji, zbiralca in raziskovalca koroških ljudskih pesmi. Pokopali smo ga ob koncu februarja na ljubljanskih Žalah.

Bil je po rodu Prekmurec iz Žižkov pri Črensovcih. Kot duhovnik-salezijanec je služboval najprej zunaj svoje ožje domovine, med vojno je šel prostovoljno v Srbijo, da bi preganjal Slovence vsakdanjo bedo. Po vojni pa je prišel na Koroško, kjer je postal profesor glasbe na novo ustanovljeni Slovenski gimnaziji v Celovcu.

Z ljudsko pesmijo se je srečal že doma. Pevec je bil njegov oče, pela je tetica Verona, peli so bratje in sestra, pela je vsa hiša.

Ciganovi so se pozneje preselili iz Žižkov v Črensovce. V njihovi hiši smo pred desetimi leti spoznali enega najpomembnejših prekmurskih ljudskih pevcev Matijo Koštrica. Prepeval je neutrudno ure in ure. Pri nekaterih pesmih so pritegnili še Ciganovi.

Solidno glasbeno znanje, ki si ga je bil dr. Cigan pridobil v Gradcu, mu je prišlo prav ne le za šolski glasbeni pouk na gimnaziji, ampak tudi pri njegovem zborovodskem delu. Kot pevovodja več zborov na gimnaziji ni bilo še zadosti. Izven šole je vodil še zbor J. Petelin Gallus v Celovcu.

Leta 1959 je obiskoval prekmurske rojake v Združenih državah Amerike in v Kanadi, pa jih je navduševal za petje domače pesmi in nagovarjal k zbiranju. Tako je nastala knjižica besedil „Spomini mladosti“. Izdala jo je Gizela Hozjan, ki je tudi posnela melodije na trak. Med njimi je bila varianta znamenitega Vrazovega zapisa balade „O deklici“, ki reši v kačo zakletoga kraljeviča. Od Vraza dalje nismo imeli nobenega zapisa več. Po 150 letih je pesem spet prišla na dan, prav po zaslugi dr. Cigana. Pozneje nam jo je zapela še sestra kanadske Prekmurke.

Domača prekmurska pesem je v srcu dr. Cigana sicer vedno ohranila svoje mesto, vendar bo veljal v zgodovini slovenskega narodopisja bolj kot raziskovalec in zbiralec koroške pesmi. Kadar koli si je mogel utrgati kaj časa, se je napotil po vaseh, spraševal, zapisoval, pozneje tudi snemal na magnetofon.

Sčasoma se je spopolnil kot snemalac in raziskovalec. Spraševal je pevce tudi o načinu petja. Poskušal „marnvati“ po koroško in tako izvedel marsikatero podrobnost o pesmih, ki jih je posnel.

(Sledi posnetek knapovske pesmi iz svinške planine. Napovedovalec opozori na dragocenosti najdbe.)

„Pesem je v resnici od nekdanje še pripovedne pesmi o puščavniku, ki so ga premoštile knapovske dečve, da je zapustil „ain-zidlerco“, to je svojo puščavniško hišico. Pevci tega niso mogli vedeti. Tudi dr. Cigan se ni tistikrat zavedal pomembnosti svoje najdbe, da namreč dotlej še sploh nismo imeli melodije za to pesem, samo besedilo, ki ga je zapisal Matija Majer v Ziljski dolini sredi prejšnjega stoletja, je bilo objavljeno v Štrekličevi zbirki.

Kot vsi skušeni zbiralci je tudi dr. Cigan vedel, da je najzanesljivejša pot do pesmi prek pomenka o običajih. O tem pričajo mnoge koledniške pesmi, kot je recimo Florijanovska in priložnostni posnetki pogovora s pevci.

Uspeh zbiranja je včasih odvisen od spretno zastavljenega vprašanja, da se pevec spomni primera, ki bi mu sicer ne prišel na misel.“

(In to je znal dr. Cigan, kar je pričal posnetek pogovora z Miho Hafnerjem.)

„Na Koroškem kajpak ne pojo samo koroške pesmi, marveč znajo tudi veliko splošno slovenskih. To dokazuje prav zbirka zvočnih posnetkov dr. Cigana, ki daje tako drugačno podobo koroškega pesemskega izročila, kot smo ga poznali iz dosedanjih tiskanih zbirk.

Nekatere splošno znane pesmi Korošci seveda po svoje vižajo in so prav zaradi te različnosti zanimive.“

(Sledi posnetek pesmi „Dekle je prala srajčki dve“ z Obirskega.)

„Dr. Cigan ni zamudil nobene priložnosti, ki mu je obetala zbirko pesmi. Nobena vas

v gimnaziji, kje še pojo po slovensko. O tem pričajo sestavki, s katerimi je leto za leto polnil strani gimnazijskih letnih poročil. V njih je zanimivo, živo, pristno kramlajoče pisal o svojih srečanjih s pevci, o svojih najdbah, pa tudi o spoznanjih in dognanjih. Vse pa podprto s transkripcijami posnetkov. Večkrat je dobesedno navajal svoje pogovore s pevci ter tako ohranil marsikakšen dragocen drobec ljudske modrosti, duhovito pripombo ali domiselno rečenico. Iz vsakega članka je čutiti kako zelo se je bil navezal na svojo novo domovino, kako se je znal približati ljudem in kako nesebično se je razdaljal v goreči ljubezni do ljudske pesmi.

Ko je bila v celovškem deželni muzeju razstava koroške pesmi, je dr. Cigan poskrbel za slovenski del. Vzbudil je pozornost ne le z vzorno urejeno, nazorno prikazano zbirko zapisov, marveč tudi z živo ponazoritvijo pesmi, z nastopom pevcev.

Pred nekaj leti so mu ponudili, da bi pri-

nase, še celo, ker je takrat že imel za sabo dve težki operaciji. Vendar je zaupal svoji prekmurski žilavosti. Pogumno se je lotil prvih priprav in še bolj hitel zbirati.

Ko se je šolsko leto 1969/70 začelo nagibati h koncu, je začutil, da mu pojemajo moči. Poleti se je moral zateči v ljubljansko bolnico. Kljub strahotnim bolečinam ni izgubil upanja na okrevanje in je še delal načrte za zbiralno delo jeseni. Vedeli smo, kako je z njim in nismo mogli verjeti v čudež; pa se je vendar zgodil. Jeseni se je lahko vrnil na Koroško, da je mogel na seminarju ljudske pesmi v Millstattu predavati o koroškem petju. Predavanje je bilo njegovo zadnje delo, napisano v bolniški postelji, v prečutih nočeh, med bolečinami in tesnobo, a z neizmerno voljo, dobro opravi sprejeto dolžnost. Takrat je svojo besedo podprl s petjem pevske skupine iz Sel.

Predavanje in to petje je udeležencem seminarja pomenilo odkritje koroške pesmi, ki je mnoge pretreslo. Ob viharnem navdušenju nad ubranostjo glasov in preprosto lepoto naše pesmi se je morala samoljubna zagledanost, uveljavnost nemške pesmi premagana umakniti.

Uspeh Selanov, uspeh koroške pesmi je bil tudi zadnji uspeh dr. Cigana, njegov poslednji nastop v javnosti.

Spet se je moral zateči v bolnico in ob koncu februarja letos smo se zbrali ob njem na Žalah.

Od vseh strani so prihitali znanci in prijatelji, njegovi dijaki iz celovške gimnazije so ga obsuli s cvetjem, pevci so se prišli posloviti od svojega zborovodje. Preden so ga pogrebci odnesli v grob, so pristopili k mrtvaškemu odru pevci iz Sel in mu zapeli mrliško pesem, s katero so nastopili v Millstattu. Zazvenela je ubrano, umirjeno, izraz pristne globoke ljudske pobožnosti, ki zna z možato vdanostjo sprejeti trpko usodo brez vznesenosti in patosa. Peli so kot na „vahtanju“ v domačih Selah. Pristna koroška pesem, ki ji je dr. Cigan daroval velik del svojega življenja in srca, je bila najlepši cvet, ki so ga mogli mrtvemu prinesiti v slovo.

Liepa roža, mati moja,
o Marija sedem žalosti.
Ljubi Jezus, če j si hodu?
Moja mati, tam sem bil;
na Oljski gori sem jez kleču,
sem krvavi pot potiv.
Liepa roža, mati moja...“

S to oddajo mu je ljubljanski radio izrekel najvidnejše priznanje. Njemu, kakor je bil in živel med nami: nasmajan, preprost, nikoli tožeč, a vedno bodreč korenjak — naš dr. Cigan.

njih. O ljudeh, ki so obsojeni na smrt, se pač ne govori.

Otok ob Vrbskem jezeru. Tam sta menda rasla nekoč lipa in dobovec. Vejevje se je združilo. Kot so živeli „v mirnem sožitju in medsebojnem spoštovanju“ dolga leta na Koroškem Slovenci in Nemci. Vsaj Josef Friedrich Perkonig je ugotovil in zapisal to. Josef Friedrich Perkonig, glasnik Koroške. Oznanjal je menda spravo, pravični odnos do Slovencev. Praviijo, da jih je na zadnja leta tudi „vzljubil“. Lipe in dobovca na otoškem pokopališču ni več. Posekali so ju. Nista več bila zmožna življenja. Vzel ju je čas.

Kot ni bilo govora o Slovincih v Celovcu, tako ga tudi skoro ni več na Otoku. Vsaj v javnosti ne. En sam nagrobni napis še pričča o njih. Na pokopališču.

Kot že rečeno, koroške razglednice niso ustvarjene za praznik. Preveč so skurne. Ne zakrivajo, ne olepšavajo. Včasih veje iz njih preveč pesimizma, preveč koroške resignacije. Pač kažejo trenutno resnico, ta pa zares nima prazničnega oblačila. Ima kvečjemu praznično oblačilo, skrojeno za pogreb koroških Slovencev. Iz zgodovine poznamo usodo prenekatere take obleke, skrojene za poseben praznik. Niso je mogli obleči, ker tistega praznika proti vsem človeškim pričakovanjem in upom kratko malo ni bilo, ni hotelo biti. Ker je zbral „izbrancev“ vse moči, ki so še tičale v njem, moči, ki se jih dolge čase ni zavedal niti sam. Mogoče hočejo koroške razglednice opozoriti na skrite moči vprav skozi okno skurnosti, ogabnosti. Kot obrne človeka ravno prizor najgršega pogosta k drugačnemu, ponosnemu odnosu do sebe, do svoje samobitnosti.

Knjiga je namenjena predvsem koroškim Nemcem, zlasti tistim, ki nočejo uvideti, da imamo Slovenci do te dežele vsaj iste pravice kot naši sosedje. Jože Wakounig

Blagi pokojnik obdan od pevčkov „izbranega zbora“

mu ni bila predaleč, nobena kmetija preveč v hribih ali od rok. Da je le zvedel za pevce, pa se je odpravil na snemanje.

Večkrat je poizvedoval pri svojih dijakih

Janko Messner:

„Ansichtskarten von Kärnten“ (Koroške razglednice)

(Založba Obzorja, Maribor, marec 1971, 36 str., 15.— šil.)

„Te tri razglednice niso napisane za spravo, ne za bratovsko združitev, tudi ne za srečanje na mostovih med tu in tam“. Ta stavek, vzeti iz uvoda h knjigi „Ansichtskarten von Kärnten“, ni lep, tudi ni prijeten, je bridek, jedek, kot so bridke in jedke vse tri koroške razglednice. Nič lepih barvnih kompozicij, nič veličastnih panoram, nič sonca, kot je pač resnica. Pač, seveda, sonce je, tudi barve so lepe, panorama je čudovita, a vse zakriva temna, mrka oblačnost in mračnost, naše življenje na Koroškem. Tu in tam kak žarek svetlobe, a že čutiš, da moraš biti silno močan optimist, da moreš globoko verovati v moč našega življa, ako hočeš videti skozi mrk zastor prijetnejše stvari.

Tri letnice: 1935 — 1942 — 1970, trije mejniki, tri podobe.

1935: Celovec. Gimnazija. Verouk. 52 učencev, med njimi 16 Slovencev. 16 zaznamovanih. Na čelih imajo znamenje, ki so jim ga zarisali dobri sosedje, znamenje iz leta 1920, Kajnovno znamenje. Pride profesor, zaveda se svojega poslanstva, ne samo verskega. Tudi „narodno“ poslanstvo je v njegovih besedah. Pokliče slovenskega dijaka, naj mu zmoli Oče naš. Nemškega ne zna, začne s slovenskim. Kot hlapec Jernej, ko je terjal od Boga pravico. Toda slovenski Oče naš ne velja, profesor zahteva nemškega. Samo tisti je pravilen, zveličaven. Profesor ve, kaj zahteva večinska javnost. „Windisch is schiach!“, je za pokopališče, tam, kjer je mir, tišina.

1942: Nemška fronta pred Leningradom. Predor se je ustavil. Blato, talna voda, ruski obrambni napadi, strelski jarki. Prekleti Rusi, umazani in ušivi Azijati, nič vredna svojat. Strel. Bojni tovariš Jozana Kuharja iz Globasnice se vije v smrtnih krčih. Umre, živalska smrt. Jozna Kuhar si je zaslužil dopust. Pride domov, v rodno Podjuno.

pravil slovensko gradivo uradne izdaje koroških ljudskih pesmi; nemške namreč že izhajajo. Sprva je okleval, ker se je zavedal, kolikšno breme in odgovornost bi prevzel

„KÄRNTNER SPRICH DEUTSCH!“ Ta napis ga srečava, kot pozdrav domovine. V stari Dobrovi ga srečaš, srečaš ga na deskah, na hišah, vsepovsod, tudi zrak je že poln novega oznanila. „KÄRNTNER SPRICH DEUTSCH!“ Slovence je treba izgnati z rodne grude, namesto njih naseliti zanesljive, Nemce, južne Tirolce, Kanalce, Kočevarje in druge, še in še jih je. Slovenec nima več prostora, ne sme imeti več prostora na svoji zemlji. Obsojen je na smrt. Umrli bo lepo smrt, zaspal bo, ker se ne bo upal upreti vsemogočnemu sosedu.

„KÄRNTNER SPRICH DEUTSCH!“ Jozna Kuhar se spomni mladosti, dogodka, ki ga je doživel v šoli pri Božjem grobu. Učenci. Učitelj, mogočen možakar, zvest izpolnjevalec svojih učeniških dolžnosti. „Windisch is schiach!“ Nемеc je gospodar, Slovenec samo še najemnik, če ne že hlapec na svoji zemlji. Taka je zapoved. Saj, tako je napisano tudi vsepovsod, ljudje tudi deloma že izpolnjujejo to prvo in glavno zapoved. Ne „Ljubi svojega bližnjega, njegov jezik, njegovo življenje...“. Ta zapoved ne velja več, kot leta 1935 v Celovcu ni veljal slovenski Oče naš. Velja nova zapoved: „KÄRNTNER SPRICH DEUTSCH!“

Jozna Kuhar pride domov, v tujino. Tujci so ljudje, ki jih pozna iz mladosti, ki pa ga nočejo več poznati. Saj govori slovensko. Tujce sreča na svoji domačiji, na domačiji svoje zaročenke. Domače so izselili. Jozna Kuhar je tujec. Ko se je boril na fronti, na nemški fronti, so mu izgnali domačine, domačijo dali tujcu. Jozna Kuhar ne vzdrži več, smrt ga reši iz tujine.

1970: 10. oktober na Koroškem. Veliki deželni praznik. Vsepovsod slavje, v Celovcu višek. Tam se je zbrala smetana iz Koroške, iz cele Avstrije so prišli. Proslavljat. O Slovincih se samo šepeta, ne govorijo javno o

Ob robu povedano

BISTRISKA „TOLERANCA“

V zadnjih mesecih in tednih je mnogo strapacirana socialistična toleranca nekoliko splahnela. V Velikovcu je pred meseci socialist Giendl sprožil škandalozni predlog, da naj občina počasti spomin nacističnega krvnika Maierja-Kaibitscha. Menili smo, da ga čaka najmanj strankarska disciplinarna preiskava. Namesto tega pa je bil Giendl nagrajen s ponovno izvolitvijo na čelo socialistične stranke v Velikovcu. Zares „tolerantno zadržanje!“

V gališki občini so se socialistični mandatarji zaganjali proti nakupu slovenskih knjig in s tem preprečili to samoumevno dejanje. Prav tako „tolerantno zadržanje“.

V Bistrici v Rožu, kjer je župan socialist Baurecht, pa se je zgodilo v zadnjih tednih nekaj posebnega. Franc Inzko in njegova žena, Inzko je profesor na slovenski gimnaziji v Celovcu, sta bila črtana iz volivnega imenika bistriške občine, ker sta si zidala v Celovcu hišo. Pikantno ob celi zadevi pa je dejstvo, da tudi v Celovcu nimata volivne pravice. Šele po rekuru in ostri polemiki v časopisih je bila okrajna volivna oblast prisiljena, da ustreže pozivu prizadetega in mu vrne volivno pravico v domači občini v Rožu. Občina je utemeljila svojo odločitev z argumentom, da živi profesor Inzko pretežno v Celovcu. Vendar ni nobena skrivnost, da cela vrsta drugih občanov, ki prav tako ne živijo stalno v domači občini, ni bila črtana iz volivnega imenika. Ali gre bistriški občini za dvojno pravico, ali meri pri svojih odločitvah z dvojnimi merili? To vprašanje je vsekakor umestno ob ponovnem primeru „tolerance“.

Prosvetno društvo „Štandrež“ iz Gorice gostuje na belo nedeljo, 18. aprila, ob 3. uri popoldne v farni dvorani v Selah z veseloigro N. V. Gogolja v treh dejanjih

ŽENITEV

Režija: Aleksej Pregarc
Vsi prisrčno vabljeni na igro goriških rojakov!

SPD „Rož“ v Št. Jakobu gostuje v nedeljo, 18. 4. 1971, ob 14.30 v farni dvorani v Šmihelu pri Pliberku.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

gostuje v Mestnem gledališču v Celovcu v nedeljo, 9. maja 1971, ob pol treh pop. z odrskim delom koroškega ljudskega pesnika Andreja Šusterja-Drabosnjaka

Igra o izgubljenem sinu

v desetih slikah.

Po rokopisnem prepisu iz Čezpolja priredil Bruno Hartman.

Režiser: Slavko Jan; Lektor: Majda Križajeva; Plesi: Iko Otrin; Dramaturško vodstvo: Bruno Hartman; Scenograf: Melita Vovk-Štihova; Kostumograf: Mija Jarčeva; Glasba: Uroš Krek.

Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, pri zastopnikih Farne mladine, v pisarnah KKZ in SPZ, in eno uro pred pričetkom predstave.

Na predstavo vabita:

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA

Slovo od dr. Franca Zeichna

Življenje na svetu je neprestano posvajanje. Vendar ima kristjan zagotovilo, da njegovo slovo ni dokončno, temveč le začasno. Večnost bo spet združila brate in sestre po veri.

Zadnji dnevi dr. Zeichnovega zemeljskega življenja so sovpadali v teden spomina Jezusovega trpljenja. Njegovo slovo na velikonočni ponedeljek pa je izzvenelo z vstajenjsko alelujo. Če štejemo leta pokojnikovega potovanja po zemlji, bi rekli, da je dolgo živel. Njegova smrt pa je bila vendar nepričakovana. Do zadnjega je delal. Pot

v smrt je bila pot od daritvenega oltarja k zunanemu praznovanju svete večerje — agape. Torej je bila tudi ta zadnja pot — daritev in trpljenje.

Dr. Franc Zeichen je pričel svojo življenjsko pot v Semislavičah pri Drzovcu v župniji Lipa. Vasica leži tik ob Dravi. V cerkev je bliže v Rožek, kot v Lipo. Primicijo je pokojni opravil v mali cerkvi sv. Lamberta onkraj Drave 24. maja 1915, tostran Drave, v Rožeku, pa je istočasno daroval prvo sv. mašo pokojni prijatelj Jože Dobernik, rojak iz sosednje fare. Oba sta se odlikovala po svoji globini, dobroti in izredni predanosti v božjo voljo.

Zaradi posebne nadarjenosti je odšel mladi duhovnik Franc Zeichen nadaljevat bogoslovne študije v Canisianum v Innsbruck. Zaključil jih je z doktoratom bogoslovja.

Prvih deset let svojega delovanja se je kot kaplan ves posvetil v Pliberku duhovni poglobitvi mladine. Vodil je Marijin vrtec, Marijino družbo in katoliško izobraževalno društvo. To je bila doba velikega zagona; poln učenosti, dobrote in bogovdanosti je dajal mladini iz polnega, jo navduševal in bodril. Po desetih letih kaplanovanja je dobil rajni faro Suho. Tudi tu se je ves posve-

til svojemu ljudstvu in mu bil res vzoren dušni pastir.

Za vse svete leta 1938 je nastopil službo mestnega župnika v fari sv. Ruperta pri Velikovcu. Težavno župnijo je upravljal rajni celih 30 let. Tri medvojna leta je pastiroval na Gunzenbergu v Krški dolini. Po koncu Hitlerjeve dobe je leta 1945, meseca junija, spet prišel v Št. Rupert. Dušno pastirstvo raztresene fare, duhovna oskrba samostana šolskih sester, skrb za lepoto božje hiše so bile njegove prve in največje dolžnosti. Vse drugo je pri njem stopilo v ozadje. Bil je res duhovnik po božjem Srcu. Z leti so popuščale telesne moči, obiskovala ga je bolezen, a on je s čudovito vztrajnostjo in požrtvovalnostjo premagoval ta obiskovanja in delal do zadnjega. Njegova vzravnana postava je bila izraz njegove notranjosti. Bil je človek jasnih načel, odkrit in pošten, čeprav to ni bilo vselej najlažje. Bil je Slovenec z vsem srcem, nikdar ni tega skrival. Kot takega so ga spoštovali tudi nasprotniki. Do župljanov pa je bil vselej pravičen, njih dušni blagor je bila njegova največja skrb. Bil je zelo izobražen, moderen duhovnik. Bil je na tekočem v teološki literaturi: Njegove pridige so bile globoke in premišljene. Z mladino je bil zelo povezan. Kako rad je zahajal med gojenke gospodinske šole. Koliko dobrih nasvetov in življenjskih naukov jim je posredoval iz leta v leto.

Ob Veliki noči, katera nas spominja največjih krščanskih resnic, ga je Bog poklical k večnemu praznovanju. V cerkvi je bil v krsti med svojimi farani ob obredih velikega tedna — zadnjikrat. Njegovo slovo v ponedeljek je sodoživelo mnogo faranov, prijateljev in znancev. Pogrebno mašo je z nagovorom opravil milostljivi gospod prelat Aleš Zechner. Mešani pevski zbor velikovske mestne fare je pod vodstvom gospe učiteljice Hrastnik zelo dvignil lepoto velikonočne pogrebne liturgije. Po requiemu se je razvil sprevod po tisti poti, ki jo je rajni dr. Zeichen največkrat in tudi zadnji večer hodil: proti samostanu, do mesta, kjer ga je avto smrtno-nevarno poškodoval, po glavni cesti, mimo župnišča in na pokopališče. Čez 80 sobratov je šlo v sprevodu, sedanjí farani, bivši župljani iz Pliberka, Suhe, Gunzenberga, farani iz Lipe, mnogo Rožanov in drugih, ki so rajnega spoštovali.

Ob duhovniškem grobu so se po pogrebni molitvah poslovili od rajnega velikovški dekan Richard Kanduth, v imenu cerkvenega sveta podpredsednik koroškega deželne zbornice in sosed dr. Wolfgang Mayrhofer, velikovški župan Martin Hosp. Vsi so izkazali pokojniku zadnjo čast in še poudarili njegove številne vrline. Dr. Franc Zeichen, ki se nikdar ni silil v ospredje, je bil postavljen tokrat župljanom kot luč, ki sveti in greje. Prisrčno se je poslovil od farnega dušnega pastirja g. Pavle Krainz, v imenu Narodnega sveta koroških Slovencev je spregovoril predsednik dr. Reginald Vospernik, za sobrate in bivše študente-bogoslovce ter nekdanje farane župnik Ignac Igerc s Suhe, besedo zahvale pa je izrekel tudi zastopnik hvaležnih faranov z Gunzenberga. Dve pesmi okrepljenega pevskega zbora, med njimi Vigred se povrne, sta izzveneli v slovo.

Slovo od gospoda župnika naj bo le začasno. Njegov lepi zgled naj župljanom in vsem znancem sveti do odhoda v večnost — do svidenja pri Bogu. Za vse žrtve, delo, molitev in trpljenje mu bodi Bog bogat plačnik! Hvaležni župljani, šolske sestre, za katere je toliko storil, vsi, ki so občutili njegovo plemenitost, ga bodo ohranili v najlepšem spominu, zanj molili in ga tudi imeli za priprošnjaka pri Bogu.

ŠT. JAKOB V ROŽU

Dolgo smo že molčali, zato pa danes nekaj več novic. Najprej iz našega kulturnega življenja: Po gostovanju bilčovskih igralcev z „Belimi vrtnicami“, ki je našlo obilo priznanja polne dvorane, smo gledali v Janachovem kinu slovenski film „Lucija“ in kot dodatek pa „Ziljsko štehanje“. Tudi k tej prireditvi so došli tudi iz daljne okolice in bili z njo prav zadovoljni. V ponedeljek velikega tedna so gostovali v okviru Katoliške prosvete igralci iz Münchna z misterijem „Sv. maša“ španskega pisatelja Calderona dela Barca. Bil je ta uvod v liturgijo velikega tedna zelo posrečen, ker ponazoruje sv. daritev kot veličastno dogajanje poedinega in socialnega življenja. Odrsko je bila prireditve zanimiva, ker je kljub maloštevilnemu

Naše prireditve

SPD „Rož“ v Št. Jakobu vabi na veseloigro

„UBOGI SAMCI“

na Belo nedeljo, dne 18. aprila 1971, ob 19,30 pri Miklavžu v Bilčovsu.

Vsi prisrčno vabljeni!

SPD v Št. Janžu v Rožu vabi na

PEVSKI KONCERT

zbora „Valentina Vodnika“ iz Doline pri Trstu. Koncert bo v soboto, 17. aprila 1971, ob 20. uri pri Tišlarju v Št. Janžu.

SPD Radiše vabi na

PEVSKI KONCERT

zbora „Valentina Vodnika“ iz Doline pri Trstu, ki bo v nedeljo, 18. aprila, ob 15. uri v dvorani pri cerkvi na Radišah.

Ljubitelji slovenske pesmi prisrčno vabljeni!

SPD „Zarja“ v Železni Kapli vabi na veseloigro

TRIPČE DE'UTOLČE

ki jo bodo igralci našega društva uprizorili v nedeljo, 18. aprila 1971, ob pol dvanajstih v farni dvorani v Železni Kapli.

ansamblu (4 osebe) s trakom in svetlobnimi učinki zapustila močan vtis.

No in sedaj iz našega socialnega življenja: Naša občina vrši akcijo s počastitvijo občanov, starih od 70. leta naprej. Župan Johann Gressl in podžupan Albin Petschnig obiskujeta jubilate in jim predajata darila. V minulem četrtletju je bilo obdarovanih nič manj ko 14 občanov, med njimi sta najstarejša Franc Kurasch iz Podgorij, z 90, in Frančiška Willinig iz Področice s 95 leti. Slednja je bila najstarejša šentjakobčanka. Pokopali smo jo na domačem pokopališču.

Tudi žalostnih novic imamo dovolj: Na veliko sredo smo imeli kar dva pogreba. Dopoldne smo pokopali Pokovo mater Marijo Schüttelkopf iz Velike vesi. Rajna je dosegla 65 let in je nad 40 let gospodinjala na Pokovem domu. Verna in delavna mati je vzgojila svoje otroke v vzgledne žene-matere in pridne može-očete. Skupno s svojim možem Andrejem sta lahko zrla na lepo število mladega rodu vnukov in vnukinj, domu pa priborila ugled krščanske družine, ki sta ji vera in materina beseda vodilo njenega življenja. Žalujemo, posebno možu Andreju, izrekamo iskreno sočutje k bridki izgubi. Isti dan smo popoldne spremili na zadnji poti Janeza Worenca, lastnika tukajšnje bencinske črpalke. Skupno s pridno ženo sta si zgradila lasten dom, ko je zavratna bolezen končala njegovo življenje in zapustila žalujočo ženo-vdovo. Tudi njej velja naše iskreno sožalje. — Kako pa smo opravili praznike, o tem pa prihodnjič.

Ob robu povedano

WILD V VELIKOVCU

Skoraj smo že pozabili nestvarno polemiko nemških nacionalcev in njihovih srednje- in maloformatnih časopisnih pomagačev proti kvalitetnemu in mednarodno priznanemu slovenskemu podjetju „Gorenju“ iz Velenja. Pa nas je opozorilo pisarjenje koroškega časopisja, da je začela nemško-švicarska tovarna „Wild“ v Velikovcu z delom. Kolikor poznamo Velikovčane, se jim je odvalil največji kamen zadnjih let od globoko razžaloščenega nemškega srca (krč, ki jih je zagrabil februarja, jih gotovo še ni spustil).

Zdaj imajo, kar si zaslužijo kot plebiscitno mesto — imajo lastno tovarno, čeprav uvoženo.

Želimo jim veliko zaslužka, švicarski tovarni pa ogromno najboljšega počutja med velikovskimi purgarji. Prepričani smo, da jih bo to tudi srečalo v neskončno prisrčnem in prijetnem velikovškem zraku, kajti vsi dobro vemo, kak duh pravičnosti in človečanske omike veje iz tega ljubkega severnodravskega koroškega mesta, ki bi ga človek iz same prijaznosti in ljubezni skorajda imenoval „gneздо“. Tam je doma vse, kar si poželi duša človeka, ki išče pravico: krasoten napis „Gemeinde Europas“. In to je tudi vse.

PS: Če bi se tovarni Wild zgodilo kaj takega, kar pomeni njeno ime v slovenščini, jo prosimo vljudno, naj nam odpusti. Kajti mi smo pač take pohlevne duše, ki vidijo povsod samo prijetnosti in pravilnosti.

Spomladanska priprava zemlje za setev

V prvi vrsti morajo tla dajati hranilne snovi in vodo, nadalje zrak (kisik) za dihanje korenin in končno tudi toploto.

Vodo, del hranilnih snovi kakor tudi zrak črpajo rastline s koreninami iz zemlje, zato morajo biti tla taka, da lahko korenine prodirajo vanje brez težav. Čim dalje ležijo tla neobdelana in brez rastlinskega pokrova, tem bolj se zgostijo in zbijejo, poroznost pa postaja vedno manjša. Nezahteven plevel jih preraste, voda težje pronica, nekoristno izhlapevanje se povečuje, zračenje se zmanjšuje in življenje tal počasi ugaša.

Naloga obdelovanja zemlje je torej temeljito, namenu ustrezno rahljenje tal, da vzpostavimo pravilne vodne in zračne razmere kot prvi pogoj za nastanek godnosti tal.

Čas priganja

Pri spomladanski obdelavi zemlje ne gre za to, da bi z raznim orodjem kar se le da močno zrahljali zemljo, marveč za to, da zbudimo življenje v tleh iz zimskega spanja, da prično delovati bakterije kar najbolj krepko in živo. Za to potrebuje zemlja miru. Vsak nepotreben poseg z orodjem v zemljo moti procese, ki lahko zemljo obudijo. Pri spomladanskem obdelovanju se držimo pravila: tako malo delovnih obhodov po njivi, kolikor to dovoljmeta stanje zemlje in rastlina, pa nič več. Spomladi smo pri obdelovanju vedno pod pritiskom časa. Vedno se mudi, zlasti na tleh, ki se že v eni uri lahko spremenijo po strukturi. Vreme nam lahko pri tem močno nagaaja, ne moremo uloviti najprimernejšega trenutka za obdelavo in se moramo zadovoljiti že s slabšim. Toda kakorkoli bo to težko, vedno se držimo pravila, da mokre zemlje ne smemo obdelovati.

Zgodnja setev

Sedaj sejemo spomladi večinoma poprej, kakor so sejali pred leti. Poskusi so namreč pokazali, da z zgodnjo setvijo spešimo rast posevkov, da jih napravimo odpornejše zoper škodljivce in bolezni in da s tem povečamo pridelok.

Vsi spomladanski opravi morajo biti torej tako usmerjeni, da lahko kar hitreje posejemo posevke. To mora biti vodilno pravilo. Za kaljenje potrebuje seme vodo, zrak in toploto.

Vode je spomladi kar dovolj, zraka in toplote pa ni vedno zadosti na razpolago. S primernimi ukrepi lahko uravnamo vodne razmere, in to moramo tudi storiti, zakaj le tedaj, če so vodne razmere v redu, ima zrak dostop v zemljo, in šele tedaj se prične zemlja ogrevati. Če ob pra-

vem času začnemo obdelovati zemljo, lahko prej sejemo, toda pri vsem tem seme nikdar ne sme v zemljo, dokler se ornice ne segrejejo in dokler ne oživi.

Ne po koledarju, marveč po stanju zemlje

Kdaj bomo sejali, ni torej odvisno od koledarja, marveč od stanja zemlje. To mora odločiti o času setve. Manjše je zlo, če nekoliko zamudimo setev, kakor da z obdelovanjem ob nepravem času napravimo napako. Skrbno moramo pregledati stanje zemlje in kako orodje deluje, brez tega ne smemo napraviti nobene odločitve v zvezi z obdelavo zemlje. Spomladanska obdelava je preveč tvegana, če orodje kar na slepo vlačimo čez njivo.

Skrajni čas za saditev sadnega drevja

Saditi moramo mlajša drevesca

Nastopa skrajni čas za spomladansko sajenje sadnih drevesc in tudi raznih grmov.

Predvsem glejmo, da ne bomo sadili že prestarih drevesc, izberimo rajši mlajša, ker se ta laže primejo in pozneje tudi hitreje razvijejo.

Izkušeni sadjarji zlasti priporočajo, da jamo temeljito pripravimo, preden sadimo. Pravijo, da je bolje tudi dlje časa zadržati sadiko, to je nabavljeno drevesce, da lahko med tem časom temeljito pripravimo jamo, kakor da se prenagiimo s sajenjem. Pri sajenju smo pogosto premalo pozorni na pravo višino ter včasih usadimo drevesce preveč iz zemlje, včasih pa ga potisnemo pregloboko. Sadno drevje uspeva le tedaj, ako sega površje zemlje, potem ko se je popolnoma ustalilo, ravno do korenjače, to je do tistega dela, kjer prehaja deblo v korenine. Ker pa se drevo prvo leto z zemljo vred kolikor toliko pogrezne, ga moramo posaditi najmanj 10 do 15 cm višje, kakor bo stalo pozneje, ko se ustali.

Navadno pripravimo jamo za sajenje že v jeseni, da se med tem časom bolj prezrača.

Ko pripravimo primerno jamo, si moramo poleg dobre vrtno zemlje pripeljati tudi nekaj dobro udelanega (strohnelega) gnoja in komposta. Znameniti angleški vrtnar (Frances Perry) nas opozarja, da ustrezno svojemu namenu uredimo tudi samo dno jame. Pri tem ne misli samo na ožji krog, kjer bo stalo drevesce, temveč na vse dno. To je treba temeljito zrahljati in pokriti z mešanico preperelega gnoja, šote in komposta. Sadjarji tudi dobro pazijo, da korenine ne pridejo v neposredno dotiko z gnojem, še posebno ne, ako ni ta temeljito udelan. Frances Perry priporoča, da okrog korenin nasuje naslednjo mešanico: okrog četrt kilograma kostne moke pomešamo s šoto. To potrosiš na dno (pod drevesce) okrog 10 cm visoko. Neki ameriški strokovnjak priporoča naslednjo mešanico: dve četrtini posode vrhnje zemlje (ki je bolj prezračena kakor v spodnjih plasteh), eno četrtino peščenjaka in še eno četrtino organskega komposta ali postanega gnoja. To mešanico nadevljemo neposredno na korenine. Ko so korenine pokrite, zemljo nekoliko potlačimo ter denemo okrog notranjega oboda jame (torej ne neposredno okrog debla) predelanega gnoja,

Pravzaprav bi lahko rekli, da se pričinja spomladanska obdelava zemlje že jeseni s skrbnim oranjem. Tedaj nam preostanejo spomladi le manjša dodatna opravila, da končno lahko sejemo. Obdelovanje rali spomladi se mora ravnati po rastlini in mora zlasti upoštevati klimatske razmere kraja. V vlažnih krajih stoji zatiranje plevela na prvem mestu, medtem ko moramo v suhih krajih ukreniti vse za ohranitev zimske vlage v tleh.

Jeseni obdelamo njivo le do debele brazde; takšna naj ostane čez zimo. Spomladi pa moramo, nasprotno, njivo prav nadrobno obdelovati, da pripravimo setveno mrvino. S kar največjo širino delovnega orodja in s smotnim združevanjem, povezovanjem, spenjanjem pridobimo mnogo časa, izboljšamo kakovost dela in zmanjšamo število kolesnic na njivi; to je prav posebno važno pri motoriziranem spomladanskem obdelovanju zemlje.

PLIBERK

(Stanovsko poročilo za prvo četrtletje 1971)

V januarju in februarju v občini ni bilo nobenega rojstva. Šele v marcu se je rodil fantek, v družini Johana in Hedwige Weinberger v Pliberku, Postgasse 9. Ker je gospa Olga Miklautsch, občinska babica, odložila svojo obrt, hodijo matere po otroke v deželno bolnico v Celovec in jih tam zapisujejo.

Poročili so se: Johan Marko, najemnik bencinske črpalke na Vašinjah pri Grebinju z Marijo Tschernitz, pisarniško nastavljenko v Libučah, Šolska pot 6; Rajmund Lube, zidar v Encelni vasi 14, pri Grebinju z Zofijo Hanin, moško krojačico v Čirkovčah 28.

Umrli so: Rozalija Ischep, roj. Golob, v 79. letu, upokojenka v Št. Jurju 12; Marija Sadjak, roj. Ramuš, v 87. letu, užitarica na Rutah pri Užniku; Helena Wasowec, roj. Karner, v 86. letu, upokojenka, Pliberk, Nelkenweg 10; Ignac Rudolf, Hribernikov oče v Vidri vasi, v 77. letu; Konrad Jörgl, sadjerejski mojster v Drveši vasi, šte. 21, v 51. letu; Mathilda Ehrenfeldner, roj. Kucher, v 85. letu, vdova po poštarju v Pliberku, Postgasse 16; Zofija Messner, roj. Richtarc, v 78. letu, upokojena vdova, Grablje 13a; Filip Stefan, Haninov oče v Šmarjeti v 87. letu; Ana Pisarnik, v 86. letu, farovška Nana, Pliberk, Wäscheplatz 7; Francišek Schneider, upokojenec v novi hiši na Velikovški cesti 3a, v 75. letu; Franc Koren, upokojenec, v 75. letu, pd. Golobov oče na Suhi, umrl pri hčerki, pd. Plodru v Rnikolah.

KMET IN VRTNAR V APRILU

NA TRAVNIKI: Pobranane travnike gnojimo z gnojnico. Dobro ohranjena gnojnica je primerno gnojilo za travnike, ker vsebuje dosti hranilnih snovi v lahko pristopni obliki. Zaradi tega pospeši rast trav. Gnojnici primešamo fosforna gnojila v lahko topljivi obliki. Porabimo 3 kg superfosfata na vsakih 100 litrov gnojnice.

NA NJIVI: Žito gnojimo z apnenim nitratom. To gnojilo uporabljamo v manjših obrokkih. Na Krasu je navada, da posadijo krompir čim bolj zgodaj, da se dovolj razvije še pred sušo. Letos so kmetje s sajenjem krompirja zelo zaostali; takoj ko preneha deževati tudi ni mogoče krompirja saditi, ker je zemlja premokra.

SADNO DREVJE: Pri sadnem drevju nimamo posebnih opravil, razen če moramo cepiti kak divjak. Paziti pa moramo, da se ne pojavijo razni škodljivci, kot so listne uši, cvetožer in drugi. V takem primeru bomo morali poseči po zatiralnih sredstvih zoper nje.

NA VRTU: Če vreme dopušča, bomo začeli sejati na prosto zelenjadnice, ki so za mrzaj manj občutljive. V toplejših dnevih bomo zalivali posevke z na soncu segreto vodo, in sicer v toplejših urah. Ne smemo premočno zalivati, ker bi ponoči temperatura lahko padla na ničlo in tako poškodovala posevke. Kasna spomlad združena s slabim vremenom ovira na žalost vse delo in bo neugodno vplivala tudi na rast vseh rastlin.

in eno navpično. Vse pa skrajšamo na dve tretjini. Preden sadimo, naravnajmo korenine ter jih razpeljimo na vse strani v pravo lego.

MALI TRAVEN (april)

Če je mali traven moker, se obeta dobra letina. Sena in žita obilo, tudi sadje bo dobro rodilo.

*

Če je dež na veliki petek, to leto nima teka.

*

Ko drevje cvete v eni luni, bogato obrodi.

V ENEM LETU 51 PUJSKOV OD ENE SVINJE

Janez Košnik iz Dvorja pri Cerkljah na Gorenjskem ima svinjo, ki mu je povrgla lani rekordno število pujskov. Pri prvi kotitvi jih je bilo 12, pri drugi 18, pri tretji (15. decembra) pa kar 21. Od prvega gnezda je ostalo živih 10, od drugega 9 in od tretjega doslej 12. Res lepa plodnost!

FRÜHJAHRSMÄNTEL im Mantelfachgeschäft

V. TARMANN

Völkermarkter Straße 16,
Telefon 85 2 76
9020 KLAGENFURT

Sodelovanje med Reko in Trstom v gospodarstvu in kulturi

V Trstu je bila na dvodnevem obisku delegacija Reke, ki jo je vodila predsednica občinske skupščine Nada Andrič. Predstavniki Trsta in Reke so govorili največ o poglobitvi medsebojnih stikov na gospodarskem in kulturnem področju.

Tržaški župan Marcelo Spaccini je v dobrodošlici gostom poudaril, da do obiska Rečanov prihaja v srečnem trenutku, po uspešnih razgovorih predsednika Tita z najvišjimi italijanskimi političnimi predstavniki. Razen vprašanj s področja gospodarskega in kulturnega sodelovanja je omenil tudi veliko zanimanje za probleme manjšin — italijanske v Sloveniji in Hrvaški in slovenske v Italiji, ki s svojo prisotnostjo bogatijo družbeno in kulturno življenje obmejnih področij.

ZBOR UMETNOSTNIH ZGODOVINARJEV TREH SOSEDNIJH DEŽEL

14. in 15. aprila je bil v Kopru zbor umetnostnih zgodovinarjev Slovenije, Furlanije-Julijske krajine in Koroške. Razpravljali so o umetnosti XV. stoletja v Slovenski Istri.

To je bilo že tretje tako srečanje — prvo je bilo v Ljubljani, lani pa v Vidmu (Furlanija). Na srečanju v Kopru so predavali: Ksenija Rozman, Emilijan Cevc in Stane Bernik. Udeleženci srečanja umetnostnih zgodovinarjev so tudi obiskali znamenite hrastoveljske freske in taborsko utrdbo v Kubedu.

Za naše podjetje iščemo pleskarske pomočnike in vajence. Stanovanje na razpolago.

Kličite nas telefonsko 85 1 74, Klagenfurt — Celovec.

Hans Scarsini

pleskarski mojster

Königsberger Straße 20

HOČETE ZIDATI?

Vedno in vsak čas na razpolago odjemalcem

FERLACHER BETONWERK

J. Pagitz, Ferlach — Borovlje

Tel. 0 42 27 /375

(Dostavljamo tudi ob sobotah!)

Kristus, Veliki duhovnik, je poklical k sebi svojega zvestega služabnika, prečastitega gospoda

dr. Franca Zeichna

škof. duh. svétnika, mestnega župnika v Št. Rupertu pri Velikovcu

dne 8. aprila 1971 nepričakovano, toda dobro pripravljenega v 79. letu starosti in 56. letu duhovništva v večno domovino.

Pogrebne slovesnosti so bile na velikonočni ponedeljek, dne 12. aprila 1971, ob 15. uri v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Dušo blagega pokojnega priporočamo duhovnikom v spomin pri sv. daritvi in vernikom v molitvi.

Št. Rupert pri Velikovcu, dne 9. aprila 1971.

Sorodniki in farani

Sobratje velikovške dekanije

Dr. Kurt Waldheim
Für 1971-1977
Ein Präsident neuen Stils

Der Mann,
dem die Welt vertraut.

Igor Stravinski — umrl

V New Yorku je v torek, 6. aprila, v 88. letu umrl svetovno znani komponist 20. stoletja Igor Stravinski. Ni se zapisal v svetovno zgodovino 20. stoletja samo s svojimi deli, pač pa z vso svojo ustvarjalno osebnostjo, ki je oplajala stvaritve njegovih sodobnikov in kazala poti nove glasbe.

Igor Fedorovič Stravinski je bil rojen 18. junija 1882 v Oranienbaumu pri Petrogradu, v glasbeni družini (njegov oče je bil basist v petrogradski operi). Z devetimi leti je začel igrati klavir, vendar je svoja izrazita glasbena stremjenja pokazal šele pozneje. Od leta 1910 je živel v Franciji in Švici. Leta 1939 se je preselil v Združene države Amerike.

Igor Stravinski je bil učenec ruskega komponista Nikolaja Rimskega Korzakova. Glasbeni genij Stravinski spada med najpomembnejše in glasbeno najvplivnejše komponiste tega stoletja. Mladi Stravinski se je začel uveljavljati po baletu „Ognjena ptica“ (1910), ki mu je v Parizu odprl pot med glasbeno elito.

Ustvarjalno delo Igorja Stravinskega traja od tega prvega nastopa do današnjih dni. Sledijo: „Pomiadna žrtev“, melodrama „Zgodba nekega vojaka“ in operi „Kralj Edip“ in „The Rake's Progress“.

V glasbi Stravinskega so elementi ars nove 14. stoletja, kot tudi elementi jazza dvajsetih let. Napisal je številna dela satiričnega in grotesknega značaja, med drugimi:

„Polko za cirkuške slone“, „Ruski scherzo“ za Paula Whitmana, jazz koncert za Woodyja Hermana in njegov orkester.

Ritem Stravinskega je tako izrazit, da pravi v glasbenih krogih, da bi bil metronom zanj najboljši dirigent. Temu idealu se je Stravinski sam najbolj približal. Njegove odsekane kretnje pri dirigiranju so bile tipične zanj, in pričajo o globokem razumevanju za mehanično konstrukcijo svoje glasbe.

Stravinski in Schönberg sta bila viška glasbe 20. stoletja, je ob smrti glasbenika Igorja Stravinskega v Zürichu

Kip cesarja Franca Jožefa v Jadranskem morju

Muzej v Baru je dobil pred dnevi bronast kip avstrijskega cesarja Franca Jožefa, izdelan v naravnih velikosti. Kip so našli otroci na plaži v Sutomoru, na breg pa so ga potisnili morski valovi.

Zgodovinar barskega muzeja Gojko Vukmanovič je povedal, kako je prišel kip v morje. Avgusta leta 1914 je kraljevina Črna gora napovedala vojno avstro-ogrski monarhiji. Sutomore je bil pod avstrijsko oblastjo. Na vodnjaku v tem mestu je stal velik kip avstrijskega cesarja. Ko so prebivalci zvedeli, da je Črna gora stopila v vojno, so ta dogodek navdušeno pozdravili. Stijepo Zec iz bližnje vasi Mišiča je stopil k cesarjeve-

dejal dirigent Otto Klemperer. „Z njim smo izgubili veliko voditeljsko osebnost“. 85-letni Klemperer se rad spominja, da je v dvajsetih letih dirigiral večina nemških prvih izvedb del Stravinskega, nekajkrat pa je komponist sodeloval osebno pri koncertih kot solist na klavirju.

„Stravinski je uteleševal del moderne glasbene zgodovine,“ je v Salzburgu ob smrti velikega komponista dejal predsednik Berlinske filharmonije dr. Wolfgang Stresemann. Stresemann je poudaril, da bo vplivalo delo Stravinskega ne le na 20., marveč tudi še 21. stoletje. Brez te velike osebnosti si dandanes sploh ne moremo predstavljati glasbe.

mu kipu, ga izrul iz podstavka in vrgel v morje.

Avstrijski vojaki in njihovi ovaduhi so se umaknili s področja Sutomora v Kotorski zaliv. Slabi dve leti po vojni napovedi je Črna gora kapitulirala in avstrijska vojska je spet zasedla Sutomore. Prvi, za katerim so izdali tirnico, je bil Stijepo Zec, oče devetih otrok. Kmalu so ga našli in ustrelili v okolici Hercegnovega. Po prvi svetovni vojni so na spomenik domoljubov, ki so jih ustrelili avstrijske oblasti pri samostanu Savina v Hercegovnem, vklesali tudi njegovo ime.

Ime na spomeniku je vse, kar spominja na tega junaškega kmeta iz vasi Mišiča. Pod spomenikom, avstrijskega cesarja v barskem muzeju bodo obiskovalci lahko prebrali kratko zgodbo o podvigu Stijepa Zeca.

ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT

NOGOMET

Nacionalna liga

V avstrijski nacionalni ligi se nadaljuje boj med nogometnimi moštvi z nespremenjeno ostrino. Vsako od teh si želi izboljšati svoj položaj na lestvici, a le eno je lahko avstrijski prvak.

V petek so igrali LASK—Sturm 3:2 (2:0); Simmering—Wacker Wien 3:2 (2:0); GAK—Avstrija Wien 1:0 (0:0); Vienna—VOEST Linz 3:1 (1:0).

V soboto pa: Avstrija Salzburg—Radensthein 4:1; Rapid—Sportklub 5:3; Wattens—Admira Energie 2:2; Wacker Innsbruck—Bregenz 2:0.

Filmske zanimivosti

OLIVIA HUSSEY, znana po vlogi Julije iz Zeffirellijevega filma „Romeo in Julija“, se je zaročila s sinom znanega Deana Martina. „BEE GEES“ so spet v popolnem sestavu. RINGO STARR je tretjič postal oče. — JOHN LENNON je na licitaciji prodal svoj klavir, izkupiček pa poklonil neki londonski otroški bolnišnici. Poročila se je „Miss sveta 1967“ Indijka Reita FARIA. BRIGITTE BARDOT in CLAUDIA CARDINALE bosta prvič nastopili skupaj v nekem westernu. Mož znane pevke JOAN BAEZ je bil izpuščen iz zapora pod pogojem, da se bo 6. novembra javil na regrutacijo. MICHAEL CAINE je pristal, da bo nastopil v filmu poleg Elizabeth Taylor pod pogojem, da bodo v filmu največ tri skupne scene. Pomladi bo ugledal svet STALINOV vnuk. O troka pričakuje njegova hčerka SVETLANA, ki je poročena z ameriškim arhitektom Williamom Wesleyem. RICHARD BURTON bo igral v novi ekranizaciji Cervantesovega romana Don Kihot. INGRID BERGMAN je močno vesela svojega uspeha v komediji Bernarda Shawa „Pretvarjanje kapetana Brassbouda“, ker so ji doslej vedno ponujali le resne vloge.

VRNITEV

Sean Connery, popularni James Bond, se bo po daljšem premoru vrnil k filmom, ki so mu prinesli slavo in denar. Filmi, ki jih je snemal zadnje čase, publika ni preveč dobro sprejela. Sedaj pa je prepričan, da mu bo James Bond znova prinesel popularnost.

ZAMERA

Mia Farrow, glavna junakinja priljubljene televizijske serije „Mestece Peyton“, se je močno zamerila številnim ljubiteljem te nadaljevanke, ko je britanskemu novinarju izjavila:

„Šele sedaj spoznavam kako neumna je bila moja vloga v maratonski televizijski oddaji o „Mestecu Peyton“.“

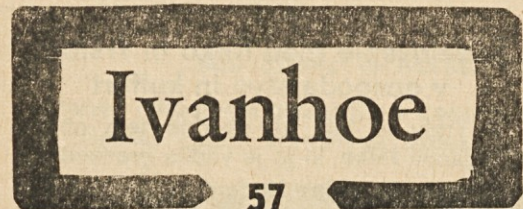
PELE DETEKTIV

Če ne najboljši, pa vsekakor najboljše plačani nogometaši sveta Pele, se bo po karieri nogometaša, pevca in poslovnega moža poskusil še kot igralec. V neki brazilski televizijski seriji bo nastopil kot detektiv.

Na mednarodnem popevkarskem nebu so vzšle tri nove zvezde; 3. aprila je bilo v irskem glavnem mestu Dublinu mednarodno popevkarsko tekmovanje. Zmagovalka na psmi evrovizije je postala Severine iz Monaca (na sliki v sredi), druga je bila Karina (Spanka — na levi), tretja pa Katja Ebstein (Nemka iz Zvezne republike — na desni).

Avstrijska pevka Marianne Mendt, ki je pela popevko „Musik“ je s 66 točkami zasedla šele predpredzadnje mesto.

»Pa če bi jih bilo šest,« je nadaljeval Wamba, »midva pa samo dva, kakor zdaj — ali se ne bi spomnili Locksleyevega roga?«

»Kaj! Na pomoč da bi trobil?« je vzkliknil vitez. »Zoper pečico take drhali, ki jo dober vitez lahko podi pred seboj, kakor veter podi trhlo listje?«

»Nu,« je rekel Wamba, »če je tako, bi vas vsaj prosil, da si smem bliže ogledati ta rog, ki ima tolikanj mogočno sapo.«

Vitez je odpel zaponko obramnika in ustregel sopotniku, ki je takoj obesil rog okoli svojega lastnega vratu.

»Tra-lira-la,« je zabrundal sam pri sebi; »zdaj znam melodijo tako dobro kakor kdo drug.«

»Kako misliš to, lopov?« je rekel vitez. »Vrni moj rog.«

»Potolažite se, gospod vitez, v dobrem varstvu je. Kadar hrabrost in norost skupaj potujeta, naj nosi rog norost, ker zna najbolj glasno trobiti.«

»Veš kaj, nepridiprav,« je dejal Črni vitez, »to presega vse meje. Pazi ne igray se z mojo potrpežljivostjo.«

»Ne pestite me s silo, gospod vitez,« je odvrnil burkač, odmikaje se od nestrpnega junaka, »če ne, bo norost pokazala pete in pustila hrabrost samo, da si poišče pot po gozdu, kakor ve in zna.«

»Ne, s tem si me pa v živo zadel,« je rekel vitez; »in bogme, ne utegnem se prerekati s teboj. Nosi rog, če hočeš, in nadaljujva pot.«

»Tedaj mi ne boste ničesar storili?« je vprašal Wamba.

»Rekel sem, da ne, ti lopov!«

»Da, a dajte mi v to svojo viteško besedo,« je nadaljeval Wamba, bližaje se mu z vso opreznostjo.

»Dam ti viteško besedo; samo podvizaj se s svojo prismojeno glavno.«

»Nu, tedaj sta hrabrost in norost spet dobri tovarišici, je rekel burkač in brez strahu zajahal ob vitezovo stram; »veste, prav res me ne mikajjo bunke, kakršno ste pripeljali noremu menihu, da se je njegova svetost kakor žoga zalkotalila po travi. In zdaj, ko ima nespamet rog, naj se hrabrost vzdigne in strese grivo; zalkaj če se ne motim, je tamle v grmovju skrta družba, ki preži na naju.«

»Po čem sodiš tako?« je rekel vitez.

»Po tem, ker sem dvakrat ali trikrat opazil, da se je med zelenim listjem zasvetila čelada. Če bi bili pošteni ljudje, bi ostali na poti. A tistole grmovje je izbrana kapelica za učence svetega Nikolaja.«

»Tako mi vere,« je rekel vitez in pustil svojo rešetko, »zdi se mi, da imaš prav.«

In ravno pravočasno jo je spustil, zakaj v tistem trenutku so iz sumljivega kraja priletele proti njegovi glavi in prsom tri puščice, izmed katerih bi se bila ena zarila v možgane, če bi je jekleni naličnik ne bil odbil. Drugi dve sta odvrnila ovratnik in ščit, ki mu je visel okoli vratu.

»Hvala ti, vrli orožar,« je rekel vitez. »Wamba, udariva nanje!« S temi besedami se je zapodil naravnost proti grmovju. Tam ga je sprejelo pet ali šest obročencev, ki so se v polnem diru s kopji zaleteli proti njemu. Tri kopja so udarila vanj in se zlomila enako brez učinka, kakor če bi bila naperjena v železen stolp. Še skozi odprtine v rešetki je bilo videti, kako je svignil Črnemu vitezu plamen iz oči. Z izrazom neizrekljivega dostojanstva se je vzignil v stremenih in viknil: »Kaj pomeni to, gospoda?« A možje mu niso dali drugega odgovora kakor s tem, da so izdrli meč in s kriki: »Umri, trinog!« z vseh strani navalili nanj.

»Ha! Sveti Edvard! Ha! Sveti Jurij!« je rekel Črni vitez, pobijaje pri vsakem vzkliku po enega moža. »Z izdajalci imamo posla?«

kljub obupu, ki jih je izpodbadal, so se nasprotniki vendar umaknili pred roko, ki je s slehernim udarcem zadajala smrt, in videti je bilo, kakor da strah pred njegovo osamljeno silo že zmaga nad premočjo; a tedaj se je zapodil proti njemu vitez v višnjem oklepu, ki se je dotlej držal za ostalimi napadalci. Naperil je kopje, ne na jezdeca, ampak na konja, in smrtno ranil plemenito žival.

»To je bil izdajalski sunek!« je kriknil Črni vitez, ko se je konj zvalil na tla in potegnil jahača s seboj.

A tisti mah je Wamba zatrobil na rog, zakaj vse to se je zgodilo tako naglo, da tega ni utegnil že poprej storiti. Ko so morilci začuli nepričakovani glas roga, so se spet umaknili; Wamba, čeprav je bil pomanjklivo oborožen, je porabil to priliko, urno planil k Črnemu vitezu in mu pomagal, da je vstal.

»Sram vas bodi, bojazljivci strahopetnik!« je kriknil tisti v višnjem oklepu, ki je bil videti vodja napadalcev. »Ali boste bežali pred praznim glasom roga, ki trobi nanj ta burkač?«

Ohrabreni s temi besedami, so iznova navalili na Črnega viteza, čigar edina rešitev je bila zdaj v tem, da se je s hrptom nasmilil na bližnji hrast in se jel braniti z mečem. Izdajalski vitez, ki je medtem pograbil drugo kopje, je uprežal trenutek, ko je bil strašni nasprotnik v najhujši stiski, in se zaletel vanj, upaje, da ga s kopjem pribije na drevo; a tudi ta namen mu je Wamba izpodnesel. Burkač, ki je z okretnostjo nadomeščal, kolikor mu je manjkalo moči, in je, ker mu oboroženci, zaposleni s svojim glavnim nasprotnikom, niso posvečali velike pažnje, ostajal v boju bolj ob strani, je zdaj uspešno ustavil višnjevega viteza v njegovem pogubonosnem zale-

tu s tem, da je z mečem presekal njegovega konja kite na nogah. Konj in jezdec sta padla; a položaj viteza z žabico je bil še vedno nevaren, ker je več popolnoma oboroženih mož trdo pritiskalo nanj, tako da je pričlenjal od velikega napora omagovati. Tedajci pa je sivo operjena puščica nenadoma podrla enega izmed najhujših napadalcev na tla in na jaso je udarila truma svobodnjakov z Locksleyem in veselim menihom na čelu, ki se je takoj učinkovito udeležila boja in kmalu opravila z lopovi, tako da so vsi do zadnjega mrtvi ali smrtno ranjeni obležali na bojišču. Črni vitez se je zahvalil rešiteljem z dostojanstvom, kakršnega prej niso opazili v njegovem vedenju; vse dotlej se jim je zdel bolj podoben razkavemu, drznemu vojaku nego osebi visokega stanu.

»Veliko mi je do tega,« je rekel, »še preden izrazim tem zvestim prijateljem vso svojo hvaležnost, da ugotovim, če je sploh mogoče, kdo so pravzaprav ti moji neizzvanji sovražniki. Wamba, odpri naličnik višnjevega viteza, ki je videti vodja teh lopovov.«

Burkač je neutegoma pristopil k vodji morilcev, ki se je bil pri svojem padcu potolkel in obležal pod ranjenim konjem, nezmožen, da bi se upiral in ušel.

»Dajte, hrabri gospod,« je rekel Wamba, »že vidim, da moram biti vaš oproda, kakor sem bil prej vaš konjar! Najprej sem vam pomagal s konja, a zdajle vam snamem šlem.«

Tako govoreč je brez vsake nežnosti odpel višnjem vitezu šlem, ki se je zatrkil na travo in odkril vitezu s ključavnico sive, koderata lase in obraz, o katerem ne bi bil nikoli mislil, da ga bo kdaj zagledal v takih okoliščinah.

»Waldemar Fitzurse!« je ves osupel vzkliknil Črni vitez. »Kaj je moglo pripraviti moža tvojega čina in tvoje dozdevne vrednosti do tako podlega podjetja?«

»Rihard,« je rekel ujeti vitez in vzdignil oči proti njemu, »malo poznaš ljudi,

tedenski program

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 18. 4.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 19. 4.: 13.45 Informacije — Mesečna gospodarska panorama. — TOREK, 20. 4.: 13.45 Informacije — Športni mozaik — Priljubljene operne arije — SREDA, 21. 4.: 13.45 Informacije — Poper in sol. — ČETRTEK, 22. 4.: 13.45 Informacije — Koroški kulturni pregled — „Pesem bratstva bo donela čez morja in celine“. — PETEK, 23. 4.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom. — SOBOTA, 24. 4.: 9.00 Rubrika za jugoslovanske delavce, zaposlene v Avstriji — Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

NEDELJA, 18. aprila: 16.30 Za otroke od 6. leta dalje: Lisica in krokar — 16.40 Za otroke od 8. leta dalje: Cappuccetto — 17.05 Otroški cirkus Santelli — 17.35 Za mladino od 14. leta dalje: Stik — 18.05 Dolgouščeva družina, lahko noč za najmlajše — 18.10 Bonanca — 19.00 Čas v sliki — 19.30 Šport — 20.10 Kristjan v času — 20.15 Moj brat — malopridnež, družinska drama — 22.00 Čas v sliki — 22.15 Iz moje knjižnice.

PONEDELJEK, 19. aprila: 18.00 Znanje — aktualno — 18.20 Dolgouščeva družina, lahko noč za najmlajše — 18.25 Avstrija — slika — 18.50 Glej okoli sebe — 19.16 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Omar Paša — 20.15 Poštni predal 7000 — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja.

TOREK, 20. aprila: 18.00 Angleščina — 18.20 Dolgouščeva družina, lahko noč za najmlajše — 18.25 Kultura — aktualno — 18.50 Yancy Derringer — 19.16 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? Veselo ugbianje — 21.00 Preklopimo — 21.45 Čas v sliki.

SREDA, 21. aprila: 10.00 TV v šoli: Kaj lahko postanem? — 10.30 Cerkev in umetnost — 11.00 Program za delavce — 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Čudežna vrtavka — 17.15 Za otroke od 11. leta naprej: Mednarodni mladinski magazin — 17.30 Za družino: Ču Fu Tajvan — 18.00 Francoščina — 18.20 Peppinello, lahko noč za najmlajše — 18.25 Avstrija — slika — 19.16 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Obzorja — 21.15 Tožbar, komedija Hermann Bahrja — 22.30 Čas v sliki.

ČETRTEK, 22. aprila: 10.00 TV v šoli: Obiščemo razstavo — 10.25 Zvok iz človeške roke —

11.00 Uporabna fizika — 12.00 Komentar k časovnemu poteku dogodkov — 18.00 Italijanščina — 18.20 Peppinello, lahko noč za najmlajše — 18.25 Šport — 18.50 Nobenega slučaja za FBI — 19.16 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Hišni prijatelj, komedija Thomasa Vaientina — 21.45 Svet knjige — 22.45 Čas v sliki.

PETEK, 23. aprila: 10.00 TV v šoli: Umetnost našega časa: Fritz Wotruba — 10.30 Resna knjiga — 11.00 Program za delavce: Moj brat — malopridnež — 18.00 Zeleni svet: Agrarni magazin — 18.20 Peppinello, lahko noč za najmlajše — 18.25 Avstrija — slika — 18.50 Bunny in njegovi tovariši — 19.16 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Če oče s sinom — 21.15 Časovni potek dogodkov — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Spotoma ob koncu tedna.

SOBOTA, 24. aprila: 15.45 Za otroke od 5. leta naprej: Hišica — 16.10 Za otroke od 6. leta naprej: Pippi Langstrumpf — 16.40 Za mladino od 14. leta naprej: Klub Beatlov — 17.10 Klub seniorjev — 18.00 Tedenski magazin — 18.20 Peppinello, lahko noč za najmlajše — 18.25 Kultura — aktualno — 18.50 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.16 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Sedem zaušnic — 21.35 Športni žurnal in evropsko prvenstvo v latinsko-ameriških plesih — 22.35 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.50 Morski psi vele-mesta, kriminalni film.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

Nedelja, 18. 4.: 9.30 Po domače z ansamblom Maksa Kumra — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.50 Otroška matineja: Pika Nogavička, Skrivnosti morja — 11.45 Mestece Peyton — serijski film — 12.35 TV kažipot — Športno popoldne — 18.00 Veseli Andrew — ameriški film — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Humoristična oddaja — 21.50 Športni pregled — 22.20 Poročila.

PONEDELJEK, 19. 4.: 9.05 Odprta univerza — 9.35 TV v šoli — 10.30 Nemščina — 10.45 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 16.10 Francoščina — 17.38 Napoved sporeda — 17.40 Mendo in Slavica — 18.00 Risanka — 18.30 Narod piše sodbo sam — oddaja iz cikla Po poti slovenske državnosti — 19.05 Maksimeter — zabavno glasbena oddaja — 20.00 TV dnevnik — 20.35 V mreži — film iz serije VOS — 21.25 Kulturne diagonale — 22.05 Poročila.

TOREK, 20. 4.: 9.35 TV v šoli — 10.40 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 15.55 TV vrtec — 16.10 Angleščina — 17.45 Tiktak: Jaše nam Zeleni Jurij — 18.00 Risanka — 18.30 Slovenski Top-pops — Skozi 25 let — 19.05 Konflikti med zaposlenimi — 19.30 Starši in otrok — 19.40 Pet minut za boljši jezik — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Film meseca: Obraz — švedski film — 22.20 Glasbeni nokturmo — ... Poročila.

SREDA, 21. 4.: 8.15 TV v šoli — 17.45 Pika Nogavička — švedski film — 18.30 Glasba za staro in mlado — 19.05 Na sedmi stezi — športna oddaja — 19.25 Naš ekran — 20.00 TV dnevnik — 20.35 M. Štefanovič: Peli zajci — drama TV Beograd — 21.35 Gilbert Becaud — II. oddaja — 22.25 Poročila.

ČETRTEK, 22. 4.: 9.35 TV v šoli — 10.30 Nemščina — 10.45 Angleščina — 11.00 Francoščina — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 18.00 Glasbeni Ciciban: Dojenček — 18.30 Skrivnosti živali — serijski film — 19.05 Enkrat v tednu — 19.20 Vse življenje v letu dni — serijska oddaja — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Četrtekovi razgledi: 10 let človeka v vesolju — 21.25 Ilj-Petrov: Zlato tele — nadaljevanka — 22.05 400 let slovenske glasbe: Matija Bravničar — 22.25 Poročila.

PETEK, 23. 4.: 9.30 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.45 Zlati cekin — otroška pesem iz Bologne — II. del — 18.15 Obzornik — 18.30 Glasbena oddaja — 19.00 Mestece Peyton — serijski film — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Usodna ciganka — angleški film — 22.05 Izkažimo se — 23.30 Poročila.

SOBOTA, 24. 4.: 9.35 TV v šoli (do 11.00) — 18.00 Obzornik — 18.15 Tuja folklorja: Pakistanski plesi — 18.45 Holandski dragulji — serijski film — 19.20 Sprehod skozi čas: Leto 1941 — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Glasbena križanka — 21.35 Rezervirano za smeh — 22.05 Nepremagljivi — serijski film — 22.55 TV kažipot — 23.15 Poročila.

STAVBNA KERAMIKA
Vse obloge
za zunan in znotraj nudi

MARMOS
KLAGENFURT, ROSENTEALERSTRASSE 46

Dobra sadna drevesca in
jagodno grmičevje dobite samo
v drevesnici

MARKO POLZER, pd. Lazar
Št. Vid v Podjuni

Vse
iz ene
roke

KOTMARA VES
KÖTTMANNSDORF
tel. 0 42 22—79 11 17

■ BETONSKO PODJETJE
■ VELETRGOVINA ZA GRADBENI
MATERIAL
WOLFSBERG, tel. 0 43 52—29 91

Lahko si pa ogledate tudi najlepšo razstavo
ploščic Avstrije.
Dostavljamo tudi v sobotah.
Informacije dobite v vseh zadevah v Kot-
mari vesi ali pa v Wolfsbergu.

Bundespräsident Franz Jonas

...hat sich bewährt und sein Amt ausgezeichnet
verwaltet

...verfügt über reiche politische Erfahrung

...hat stets korrekt gehandelt

...kennt Österreich und seine Probleme

Er ist verlässlich — das weiß jeder, ohne Unterschied
der Partei — deshalb

Franz Jonas

weiter

Bundespräsident